

Jau kuris laikas žiniasklaidoje skelbiama informacija apie Rusijos Federacijos vadovybės ruošimąsi paminėti iškilmingai Antrojo pasaulinio karo pabaigą Maskvoje. I ši renginį kviečiamai daugelio pasaulio valstybių, tarp jų ir Lietuvos, vadovai.

Mes, žemiau pasirašiusieji antisovietinio ginkluotojo ir pilietinio pasipriešinimo dalyvių, susibūrusių į visuomenines organizacijas, atstovai, su dideliu nerimu stebime ši vyksmą ir laikome savo pilietine pareiga atkreipti dėmesį į tokius pakvietimo į Maskvą aspektus:

pirma, okupuotoje Lietuvoje vyko antinacinis ir antisovietinis pasipriešinimas, nes buvusios sajungininkės – Vokietija ir Sovietų sąjunga – sutartinai neigė Lietuvos Respublikos, kaip ir kitų užgrobčių kraštų, nepriklausomybę; antra, Lietuvos gyventojai

Spausdiname LKKSS, LLKS, LPKTS, LPKS, LPKTB, Lietuvos Sąjūdžio ir kitų visuomeninių organizacijų kreipimąsi į LR Prezidentą, LR Seimo pirmininką ir LR ministrą pirmininką

buvo verčiami kariauti ir vieno, ir kito okupanto karienėse formuočese, todėl įstatymas "Dėl Lietuvoje gyvenančių Antrojo pasaulinio karo dalyvių, kovojušių antihitlerinės koalicijos pusėje" (1996-08-20, Nr. I-1496) diskriminuoja Lietuvos gyventojus, kariusius kitoje fronto pusėje ir gynusius Tėvynę nuo sovietų okupanto; išskyrimas vienos gyventojų grupės ir ignoravimas kitos, žymiai didesnės dalies piliecių, prieštarauja Žmogaus teisių deklaracijos dvasiai;

trečia, Lietuvoje karas bėgėsi dešimčia metų vėliau po Vokietijos kapituliacijos, o okupacija užsisešė dar pusę amžiaus ilgiau nei Vakarų Europos šalims. Laisvės ko-

vose žuvo apie 25 tūkstančius kovotojų – Lietuvos Respublikos kariuomenės karių savanorių; trečdalis tautos patyrė sovietų okupanto itin žiaurias represijas: tremtį, kalėjimus, turto ekspropriaciją, teisių suvaržymus;

ketvirta, antisovietinės rezistencijos Lietuvoje faktas Europos Sąjungoje nėra suvoktas ir teisiškai pripažintas.

Atsižvelgdami į šiuos argumentus, prašytume vengti bet kokių veiksmų, kurie galėtų būti suprasti kaip:

- Rusijos imperinių ambicijų toleravimas;
- pritarimas dabartiniam Europos Sąjungoje vyraujančiam požiūriui, neva nebuvu Lietuva sovietų okupuota ir

nebuvo pasipriešinimo sovietų okupantui bei genocido politikai;

- toleravimas netiesos apie Lietuvos gyventojų dalyvavimą Antrajame pasauliniame kare;

- nutylėjimas Tautos patirčių aukų laisvės kovose, skriaudų ir pažeminimų, prikygstantis "pančių pabučiavimui".

Kol nėra išspręsti minėti principinės svarbos klausimai, prašytume atsisakyti vykti į Maskvos renginį ir paaiškinti Lietuvos gyventojams tokio apsisprendimo motyvus. Nekantriai lauksiame istorinę tiesą atkuriančią ir valstybės garbę ginančių sprendimų.

Numeryje skaičiuje:

2 Faktai ir dokumentai kalba kitaip

3 Žinios iš Seimo

4 Apie gegužės 9 - ają ir Atlanto Chartą

6 LGGRTC pasipriešinimo dalyvių rezistento vardui gauti sąrašas

LPKTS suvažiavimas įvyks 2005 m. balandžio 9 d.

Andrius KUBILIUS

Apie valstybės tikslus ir prioritetus kol kas galvoja tik biurokratai

Apie valdžios nesusikalbėjimą

Stebint visišką valdančiosios koalicijos nuomonų kai-kofoniją dėl jų pačių pasiekto susitarimo ypač svarbiu mokesčių reformos klausimui, tampa jau nebejuokinga.

Atrodo, kad Tėvynės sąjunga praėjusių savaitę pozityviausiai vertino – net pozityviau nei valdančiosios koalicijos partneriai – ir buvo vienintelė nuosekli valdančiosios koalicijos pasiekto sutarimo dėl mokesčių reformos rėmėja. Toks mokesčių reformos planas iš esmės atitinko principus, išdėstytaus TS rinkimų programoje. Tačiau atrodo, kad kaip tik mūsų parama kai ką iš valdančiosios koalicijos ir išgąsdino. Teko girdėti ir tokį atsiliepimą: jeigu opozicija remia kai kuriuos valdančiosios koalicijos sprendimus, vadinasi, kad ji yra suplanavusi kažką blogą.

Kadangi mokesčių reforma yra tikrai rimtas dalykas, o valdančioji koalicija blaškosi kaip jaunamartė, gal mums reikės pradėti oponuo-

ti šiai reformai, kad valdančieji jaučiasi jaukiai ir bent ką nors padarytų.

Jeigu po koalicijos vadovų susitarimo dėl mokesčių reformos kitą dieną vienas iš lyderių – A. Paulauskas pareiškė, kad jo partija reformai iš esmės nepritaria, tai kas bus tada, kai reformos projektais bus pateiki svarstyti Seimui? Ar gali valdančioji koalicija bent tokiam rimtam darbui kaip mokesčių reforma susikaupti ir ją įvykdysti solidžiai, ne žlugdant žmonių pasitikėjimą bet kokia valdžia?

Suprantama, kad keturioms partijoms yra sunkiau susitarti nei dviej, bet gal per šimtą dienų galima buvo išmokti bent elementarių dalykų, pavyzdžiu, kad koalicijos vadai po tarpusavio pokalbių neskelbtų apie susitarimus, jeigu dar nėra jų suderinė su savo partijomis.

Atrodytų, opozicija galėtų tik džiaugtis, kad valdančioji koalicija viešai demonstruoja savo nesutarimą.

(keliamas į 2 psl.)

Žiemkelio kautynių 60-metis

Vasario 26 d. Kauno r. Zapyškio kultūros namų salėje buvo paminėti LLKS Tauro apyg. Žiemkelio kautynės prieš 60 metų žuvę Geležinio Vilko rinktinės partizanai ir jų vadas Alfonsas Arlauskas.

Renginio iniciatorius – Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio štabo viršininkas, Vyčio Kryžiaus ordino kavalierius Vytautas Balsys. Dalyvavo Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos pirmininkas A. Petrusiūnas, Lietuvos vietinės rinktinės karių sąjungos pirmininkas A. Paulavičius, LPKTS Zapyškio skyriaus nariai, karių savanoriai, šauliai, svečiai iš Kauno r. savivaldybės ir Zapyškio seniūnijos.

Paminėjimas prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo ir išpudingą pamokslą pasakė mons. Alfonsas Svarinskas. Vėliau Kultūros namų salėje buvo surengtas koncertas. Dainavo Vilniaus NOBT solistai, buvę tremtiniai – Nepriklausomybės Akto signatarius Nijolė Ambrazaitytė ir solistas Vincentas Kuprys. Akompanavo koncertmeisterė Melita

Diamandidi. Koncertavo Zapyškio kultūros namų vokalinis ansamblis.

Po oficialiosios dalies svečiai vaišinosi kareiviška koše, dalijosi prisiminimais.

1945 m. vasario 26 d. įvykusios Žiemkelio kautynės buvo vienos iš pirmųjų šiame krašte, parodžiusios lietuvių pasipriešinimo okupantui ryžtą ir mastą. Priešas patyrė didelių nuostolių. Karo frontas jau buvo pasistumėjęs Vokietijos link, o čia, Lietuvoje, atsivėrė kitas, tik mažesnis frontas.

(keliamas į 5 psl.)

Alfonsas Arlauskas

Ezerėlio bažnyčios šventoriuje prie paminklo žuvusiems už Lietuvos laisvę

Faktai ir dokumentai kalba kitaip

"Treminio" redakcija gavo Konstitucinių teisių gynėjų asociacijos tarybos pirmininko (taip rašoma vizitinėje kortelėje) Jono Užurkos "Reikalavimą pangiti netiesą", kuriame rašoma, kad "paskutinis A. Navaičio straipsnis "Didelės netikro istoriko klaidos" ("Treminys" Nr. 49 (630)) kupinas sąmoningai kerštingo, piktybiško šmeižto mano adresu."

Reikalaujama paneigtį A. Navaičio teiginį "patyręs šmeižikas". Pateikiamas keletą juridinių faktų, kuriais remesi straipsnio autorius.

Iš baudžiamosios bylos Nr. 18-146-00, Vilnius, 2000-11-30, nuosprendžio: Teismas "nustatė: Jonas Užurka spaudinyje skleidė žinomai melagingus prasmanykus, žeminančius kito asmens (Lietuvos kariuomenės karininko, red.) garbę, bei tyčia žemino asmenybės garbę ir orumą spaudinyje /.../. Nusprendė: Joną Užurką pripažinti kaltu, padarius nusikaltimus, numatyti LR BK 132 str. (šmeižimas) 2 d. 133 str. (jšeidimas) 2 d. /.../ skirti laisvės atėmimą šešims mėnesiams."

Iš civilinės bylos Nr. 28-1658-2000 Vilnius, 2001-02-15 sprendimo: Teismas "nusprendė: /.../ pripažinti, kad dienraščio "Lietuvos aidas" Nr. 222, 1999-11-12, E. Gržibauskienės straipsnyje "E. Simanaitis: akistata su praeitimi" bei J. Užurkos

straipsnyje "Išdavikas atgailauti nemoka" teiginiai: "KAM viceministras kaltinamas išdavčes sovietų saugumui rezistentų organizaciją "Vytenis"; dėl jo išdavystės žuvo arba pakliuvo į lagerius pogrindinės organizacijos "Vytenis" nariai; /.../ neatitinka tikrovės bei žemina Edmundo Simanaičio garbę ir orumą."

Iš baudžiamosios bylos Nr. 123-61/2001, Vilnius, 2001-04-10, nuosprendžio: Teismas "nustatė: teismamasis J. Užurka, turėdamas tikslą pažeminti E. Simanaičio garbę, tikrai žinodamas, kad skleidžiamos žinios yra melagingos, /.../ paskleidė melagingas žinias /.../ t.y. šiaisiai veiksmais teismamasis J. Užurka įvykdė nusikaltimą, numatyta LR BK 132 str. 2 d. /.../. Be to, E. Simanaitis turi pagrindo manyti, kad J. Užurka veikia kitų asmenų nurodymu, bandant apšmeižti E. Simanaitį, ko jis nėra padaręs /.../. J. Užurkos kaltė, įvykdžius nusikaltimą

/.../ yra visiškai įrodyta /.../, teismamasis J. Užurka siekia išvengti baudžiamosios atsakomybės už savo neteisėtus veiksmus, bando suklaudinti teismą, meluoja /.../. Nusprendė: Joną Užurką pripažinti kaltu pagal LR BK 132 str. 2 d. ir nutieisti jį 2 (dviejems) metams laisvės atėmimo, bausmę atlickant bendrojo režimo PDK."

Iš Apeliacinio teismo 2001-06-21 nutarties baudžiamojos byloje Nr. 1A-435, 2001, Vilnius: "Tačiau informacijos laisvė nėra absoluti ir visaapimanti. LR Konstitucijos 25 str. 3 d. nustatyta, kad visiškai draudžiama naudotis šia teise nusikalstamiesi veiksmams vykdyti - /.../ šmeižtui bei dezinformacijai /.../. Nuteistojos Jonas Užurko apeliacinių skundų atmetsti."

Iš Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2001-11-27 nutarties kasacinėje byloje Nr. 2 K-1017, 2001, Vilnius: "J. Užurko paskleisti prasmanymai /.../ nereikalauja papildomo motyvavimo, nes ši abejonių nekelianti aplinkybė pilnai nustatyta ir argumentuota /.../. Nuteistojos Jonas Užurko kasacinių skundų atmetsti."

(keliamas į 4 psl.)

Sveikiname

KASP Dainavos apygardos 1-osios rinktinės Alytaus Laisvės kovų muziejaus vedėją dimisijos leitenantą Kazimierą SAVIČIŪ 80-mečio proga sveikina Marijampolės Tauro apygardos partizanų ir tremties muziejaus darbuotojai ir linki geros sveikatos, ištvermės ir pasiaukimo nenuilstamoje veikloje tautos labui.

Tėvynės sajungos tarybos posėdis

Panėvėžyje įvykusiam Tėvynės sajungos tarybos posėdyje TS pirmininkas A. Kubilius apžvelgė politinę situaciją bei TS ateities darbus. TS pirmininkas su nerimu žvelgia į valdančiosios koalicijos trapumą bei nuolatinius svyrapimus sprendžiant Lietuvai svarbius klausimus. "Mums tenka sunki parciga ir atsakomybė, ką paremti - A. Brazauskas ar V. Uspaskichas poziciją svarstant vieną ar kitą akta", - teigė A. Kubilius. Žvelgdamas į Vyriausybės šimtadienį, TS lyderis pastebėjo, kad Lietuva verta geresnės valdžios. "Mes nesremiamo šios Vyriausybės, tačiau ir nesiekiamo ją sugriauti", - sakė A. Kubilius. Jis mano, kad Vyriausybė turi dirbti žmonių labui, o ne peštis tarpusavyje.

TS pirmininkas savo kal-

boje taip pat akcentavo labai svarbū Vyriausybės uždavinį - euro įvedimą nuo 2007 m. A. Kubilius išreiškė susirūpinimą, kad Vyriausybė gali neįvykdyti šio itin svarbaus Lietuvos ateiciai įsipareigojimo. Kalboje buvo paminėta ir Strateginio plano 2007-2013 metams, pagal kurį bus skirstomos ES paramos lėšos, svarba. Šis laikotarpis itin reikšmingas Lietuvai, kaip didžiausios paramos laikotarpis. "Mūsų tikslas - dėti pastangas, kad šis planasaptuviu sutarimui, o lėšos būtų efektyviai panaudotos", - teigė partijos lyderis.

Jis pabrėžė gegužės 9-osios klausimo svarbą ir tvirtai pakartojo, kad Respublikos Prezidentui V. Adamkui nereikia važiuoti į Maskvą.

(keliamas į 3 psl.)

Apie valstybės tikslus ir prioritetus kol kas galvoja tik biurokratai

(atkelta iš 1 psl.)

Juk šiai Vyriausybei tenka atsakomybė už pasirengimą dviem ypač svarbiems darbams ir jeigu per savo nesiskalbėjimą ir silpnumą ji to nesugebės padaryti, kentėsime visi, neprilausomai nuo to, ar esame opozicijoje, ar valdančiojoje koalicijoje. Nors ir neremiame šios Vyriausybės, tačiau nesiruošame ir ieškoti būdų, kaip ją sugriauti. O tuos du strateginius darbus esame pasirengę padėti atlikti Vyriausybei, jeigu ji pati ką nors darys ir tai darys tinkamai.

Tie du strateginiai darbai - tai euro įvedimas nuo 2007 m. sausio 1 d. ir Nacionalinė strategija naujam Europos Sajungos finansiniams periodui - 2007-2013 metams, kurią Lietuva turi parengti ir suderinti su ES vadovybe per šiuos metus.

Euro įvedimas

Euro įvedimas neabejotinai yra artimiausio laikotar-

pio Lietuvos svarbiausias strateginis tikslas. Praėjusių savaitę išsakiau nuogąstavimų dėl pasigirdusiu abejoniu, taipogi ir premjero, dėl šios koalicijos gebėjimo įvesti. Galima pasidžiaugti tvirta premjero pozicija, išskaidžiusia atsiradusį nerimą, kad valdančiosios koalicijos lyderis gali suabejoti euro įvedimo tikslingu. Tačiau euro įvedimui reikalinga ir aiški bei griežta fiskalinė politika, kuriai nepalankus valdžios nesuskalbėjimas.

Euro įvedimas neturi nieko bendra su mokesčių reforma. Ministras A. Butkevičius daro didelę klaidą savo viešuose pasisakymuose susiedamas euro įvedimą su poreikiu daryti mokesčių reformą. Kaip rodo Europoje atliktos apklausos, euro įvedimas Lietuvoje yra mažiausiai populiarus. O jei ministras žmones įtikins, kad norint įsivesti eurą, jie turi pradėti mokėti nuosavybės mokesčių, euro

įvedimas tikrai taps realia problema. Todėl ministrą raginčiau vengti tokios sasajų.

Dabar svarbiausia, kad koalicija suvoktu savo atsakomybę už euro įvedimą. Ir mes jiems padėsime tą atsakomybę suvokti.

Nacionalinė strategija naujam ES finansiniams periodui

Per šiuos metus Lietuva turi parengti ypatingos svarbos dokumentą, kuris vadinsis Nacionaline strategija ir kuriame bus numatyta, kaip Lietuvoje bus naudojami Europos Sajungos finansinės paramos pinigai nauju finansiniu laikotarpiu - 2007-2013 metais. Šis dokumentas pakesis dabar veikianti Bendrijos programavimo dokumentą, kurio visas ydas galėjome labai gerai matyti. Pastarajaame dokumente nėra nei aiškių prioritetų, kurių Lietuva

sickia naudodama ES pinigus, nėi aiškios tvarkos, ką labai aiškiai parodė ministras V. Uspaskichas.

Lietuvių periodas nuo 2007 m. iki 2013 m. bus ypač svarbus, nes tai bus didžiausios paramos Lietuvai iš Europos Sajungos periodas. Po to, kai į ES įsilies ne tik Bulgarija, Rumunija, Kroatija, bet ir tokios didžiulės valstybės kaip Turkija ir, tikiuosi, Ukraina, Lietuva didesnės paramos jau nebegaus. Taigi turime tam pasirengti.

Labai svarbu, kam ta parama Lietuvoje bus naudojama. Kaip rodo dabartinė patirtis, mes mokam ją naudoti įvairiomis statyboms (keliu ar vandens parkų), bet visai nemokame pasirūpinti Lietuvos ekonomikos gebėjimu konkuruoti pasaulio rinkose, tai yra nemokame investuoti tokios paramos į žiniąs.

Todėl iškyla esminis klausimas, ar Nacionalinė strategija ir jos prioritetai gims tik biurokratų kabinetuose, kaip kad įvyko su Bendruoju programavimo dokumentu (BPD), ar ji gims kaip naujas Nacionalinės susitarimas.

Lietuva turi turėti savią Lisabonos strategiją, savią ekonomikos konkurentiškuo skatinimo strategiją, turime turėti aiškius ir išmatuojamus tikslus, kurių su tokia strategija turime pasiekti iki 2013 metų, ir visa tai turiapti naujos Nacionalinės strategijos pagrindu. Kitai ES paramai ir toliau naudosime atskirų žinybų ar privatiems interesams tenkinti, o ne Lietuvos strateginiams tikslams siekti.

O rūpesčių dėl Lietuvos ekonomikos artimiausiu metu mums visiems bus pakankamai. Pavyzdžiu, dėl stiprėjančios konkurencijos su Kinijos gamintojais svarstomos galimybės laikinai stabdyti tokias didžiules ir modernias įmones kaip "Vilniaus vingis" arba "Panėvėžio ekranas".

2005 m. kovo 3 d.

TREMINTINYS

Nr. 9 (642)

3

Kovo 1 d. Seimo laikinoji komisija Seimo pirmininko pavaduotojo A.Pekeliūno, Valstybės saugumo departamento generalinio direktoriaus A.Pociaus ir užsienio reikalų ministro A.Valionio buvimo SSRS valstybės saugumo komiteto rezervo sąrašuose faktams ir aplinkybėms ištirti praktiskai baigė darbą ir parengė išvadą projekta. Komisijos pateiktas išvadas turės priimti Seimas.

Tą pačią dieną Seime spaudos konferenciją surengė Tėvynės sajungos frakcijos į laikinąjį komisiją deleguoti R.Dagys ir A.Ažubalis. Jie išsakė Tėvynės sajungos nuomonę minimu klausimu.

Pakanka duomenų A. Pekeliūnų įvardyti KGB rezervininku

R.Dagys ir A.Ažubalis papasakojo, kad komisijos išvadą pirmuoju punktu buvo priimta Tėvynės sajungos atstovo pasiūlyta griežtesnė formulotė, kad KGB rezervas yra šios struktūros mobiliacine dalis.

Kiti siūlė KGB rezervą laikyti kariuomenės dalimi arba neapibrėžti rezervo nesant jo steigimo dokumento. Kai kurie komisijos nariai manė, kad negalima vertinti KGB rezervui.

vo, kadangi neturėta mobiliacino skyriaus originalių nuostatų.

“Mūsų nuomone, tai būtus pat, kaip pasakyti, kad neturime Molotovo-Ribentropo pakto originalo arba neturime Vasario 16-osios Akto dokumento, todėl jie yra negaliojantys ar netikri ir yra pagrindo dėl jų abejoti”, – teigė TS atstovai.

Labiausiai jie apgailestavo, kad komisija neįsiklausė ir i ju pasiūlymą dėl Alfredo Pekeliūno. Komisija teigia turinti pagrindo daryti prie-

laidą, jog jis buvo išrašytas į KGB rezervo teritorinio padalinio sąrašus. TS nuomone, yra pakankamai duomenų (trys rimti pirminiai dokumentai su spaudu ir parašu), įrodančiu, kad A.Pekeliūnas priklausė KGB rezervui.

Skirtingai nuo A.Valionio ir A.Pociaus, A.Pekeliūnas neigė žinojės, kad yra priskirtas KGB rezervui.

“Mūsų įsitikinimu, jis sa-ko netiesą, nes visi dokumentai ir ekspertų išvados rodo, kad priskiriant prie rezervo buvo reikalingas asmeninis sutikimas. Žmogus buvo

informuojamas. Kartais išrašytas į KGB rezervą su tuo supažindinamas praėjus mėnesiniui kitam”, – teigė R.Dagys ir A.Ažubalis.

Pateiktose tiek Saugumo departamento, tiek ir Genocido tyrimo centro išvadose nebuvu abejojama dėl to, kad A.Pekeliūnas buvo įtrauktas į KGB sąrašą. Komisija matė originalius dokumentus, nors neatkreipė dėmesio, kad teritoriniams kariniams daliniams, kuriems buvo numatytais priklausyti A.Pekeliūnas, bylos nevedė.

TS vertinimu, šie teritoriniai koviniai daliniai nebuvu mažiau svarbūs. Atvirkščiai, dar pavojingesnė struktūra. A.Valionis ir A.Pocius buvo paskirti į karinę kontržvalgybą, o A.Pekeliūnas – į tuos dalinius, kurie ypatingu atveju turėjo pakeisti KGB regionines struktūras: “valyti”, suiminėti, izoliuoti, išvežti, o prieikus – naikinti nepatikimus asmenis.

Seimo nariai čia ižvelgė galimybę asmenį, kuris neigia priklausas šiai KGB struktūrai, šantažuoti, kaip nors daryti įtauką ir kelti grėsmę nacionaliniui saugumui. “A.Pekeliū-

nas neigia faktą, kuris mums atrodo akivaizdus. Ir bet kuris, turintis duomenų apie jį, pa-vyzdžiu, tvarkės jo dokumentus, dabar turi labai gerą priėjimą prie jo. Ir nežinia, ar jis atsispirs. O jis yra Seimo pirmininko pavaduotojas – vienas pirmųjų asmenų valstybėje”, – teigė Seimo nariai.

Ar neklieudys užimti pareigas

Pasak TS parlamentarų, duomenys apie A.Pocių ir A.Valionį yra vieši, buvimo KGB sąrašuose jie neneigia ir ne kartą apie tai informavo aukščiausius valstybės pareigūnus.

“Darytina išvada, kad prisipažindami žmonės kartu išpažino savo lojalumą Lietuvos valstybei. Taip jie atėmė galimybę vienaip ar kitaip juos šantažuoti. Tačiau mes laikomės nuostatos, kad priklausymas KGB rezervui yra vertinamas neigiamai, kaip asmens reputaciją žeminti aplinkybę. Šie du asmenys buvo ne kartą įvertinti aukštais valstybės apdovanojimais už konkretius darbus. Tai moralės ir reputacijos klausimas. Reikia rimbai pa-

mąstyti, ar jie gali toliau eiti šias pareigas. Jie turėtų kalbėti su tais asmenimis, kurie juos skyrė į tas pareigas”, – sakė Seimo nariai. A.Valionį skyrė A.Sleževičius, A.Pocių – A.Paulauskas.

R.Dagys ir A.Ažubalis mano, kad komisija deramai neįvertino tai, kad KGB rezervą tvarkė ne tik KGB, bet ir Komunistų partijos rajonų ir miestų etatiniai sekretoriai.

TS atstovai apgailestavo, kad anksčiau priimtas Liustracijos įstatymas šitos kategorijos nepaliėtė. Iki šiol ši sritis buvo mažai tyrinėta ir tik dabar paméginta apibrėžti rezervininko statusą. Komisijoje kalbėta apie įtrauktus į KGB rezervą sovietų armijos atsargos karininkus. KGB rezervą sudarė trys dalys: etatiniai darbuotojai, armijos karininkai ir eiliniai, kurie iš viso nežinojo, kad priklauso šiai struktūrai. Pirmoji išvadą formulotė turėjo apimti visas šias kategorijas. Bet buvo atsisakytu kompleksinio skirstymo. R.Dagys ir A.Ažubalis žadėjo, kad visais šiais klausimais jie deklaruos atskirą, Tėvynės sajungos poziciją atspindinčią, nuomonę.

Ingrida VĒGELYTĖ

Paremkimė savo organizaciją

1 Asmenis kodas		F R 0 5 1 2		Vyras 0 1	
2 Naujalinio Lietuvos gyventojo vardas		navardas		Pridėti AVN darbuotojais	
3 Naujinnė gyventamojo vieta					
4 Telefonas		5 Elektroninio pašto adresas			
6 Mokinėjimo bankutarptis 2 0 0 4		7 Piltimo data		8 ☒ Panaudoti ☐ Priklausinti	
9 Eilutės Nr.		10 Pamatinis gavėjo identifikacinius numerius (kodai)		11 Pamatinis gavėjo pavadinimas	
13 Banko pavadinimas (neplidomos)		12 Buvėjimo adresas		14 Banko kodas (neplidomas)	
10 3 0 0 0 3 2 6 4 5		11 LIETUVOS POLITINIŲ KALINIŲ IR TREMTINIŲ SĄJUNGA		16 Atsiskaitomosios sąskaitos numeris	
13 AB VILNIAUS BANKAS		12 LIETUVOS RESPUBLIKA KAUNAS LAISVĖS ALĖJA 39		17 Praktinė pervešti pajamų mokesčių dalis (procentai)	
14 7 0 4 4 0		15 LT 18 7044 0600 0425 8365 16 2 . 0 0 %			
17 Papildomų lepų skaičius					
 6186030295129					

Tėvynės sajungos tarybos posėdis

(atkelta iš 2 psl.)

Išpūdžiai iš Bratislavoje įvykusio susitikimo su Dž.Bušu bei Londono įvykusio Rusijos kareivių motinų komiteto sajungos susitikimo su Vakarų įgaliotais derėtis su Rusijos vyriausybe Čečenijos atstovais dalijosi pirmasis atkurtoios Lietuvos vadovas, Europos Parlamento narys prof. Vytautas Landsbergis.

Posėdžio metu buvo pristatytais ir aptartas TS organizacijos darbo strategijos 2008 m. planas. Jį pristatės A.Keserauskas pabrėžę, kad tai nėra TS programinės nuostatos, tai sutartinis darbo krypčių planas. Buvo aptartos principinės TS nuostatos dėl tolimesnės liustracijos eigos Lietuvoje, buvo kalbėta apie kurią TS bendruomenių judėjimą.

Panėvėžyje taip pat buvo diskutuota dėl tiesioginių mero rinkimų.

“Tremtinyje” Nr. 46 (575), 2004 m., išspausdintas LR labdaros ir paramos įstatymas, kuriamo nurodoma, kad dirbantis žmogus 2 proc. sumokėto metinio pajamų mokesčio gali pervesti organizacijai, turinčiai teisę gauti paramą.

Pavyzdžiui, jeigu žmogaus mėnesio atlyginimas yra 1000 Lt, tai apie 760 Lt jis gauna grynais, o 240 Lt pervedama mokesčių administratoriui. Per metus tai sudaro 2900 Lt. Iš tos sumos 2 proc. (58 Lt) dirbantis žmogus gali pervesti pasirinktai įstaigai. Jei tokį žmonių atsirastų daugiau, tai susidarytų nemaža suma paramai.

Kviečiame dirbančiuosius paremti asociaciją Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga. Įmonės kodas 300032645, ats. sask. litais ir valiuta LT18 7044 0600 0425 8365, AB Vilniaus bankas, banko kodas 70440.

Pasibaigus mokesčiniams laikotarpiniui reikia parašyti prašymą mokesčių administratoriui. Jeigu to nepadarysite, tos lėšos gali tekti ne Jūsų numatytais įstaigai, bet bus paskirtos kitur.

Vilius BRAŽENAS

Gegužės 9-oji ir Atlanto Charta

Lietuvos ambasadorius JAV, kalbėdamas per FOX TV, gan stipriai pabrėžė sovietų okupacijos klausimą. Tikiuosi, kad visi mūsų diplomatai naudos aštrosius ginklus šioje kovoje už tiesą, nes civilizuoto pasaulio akys yra nukreiptos į mus.

Naršydamas po savo archyvą radau dar vieną patogų ginklą – Atlanto Chartą. Užtikau seną 1990 m. liepos 3 d. "Tėviškės žiburiuose" išspausdintą savo rašinį "Naujos ginkluotės beicškant", kuris aktualus ir šiandien. Pateikiu jo ištraukas.

1990 m. gegužės 22 d. "The Washington Times" dienraštis pateikia ižvalgaus analitiko Arnolodo Beichmano straipsnį apie sovietines sutartis.

"Yra vienas susitarimas, kuris ligi šiol liko nepaminėtas debatuose apie trijų Baltijos kraštų teisę į nepriklausomybę," – rašo A. Beichmanas. Jis ne tik "The Washington Times" bendradarbis, bet ir Hoover institucijos mokslininkas tyrinėtojas. Todėl jo straipsniuose labai dažnai rasi ką nors nauja ar kitų nepastebėta sena. Ši kartą Beichmanas priminė Atlanto Chartą. Ji paskelbta 1941 m. rugpjūčio 14 d., susitikus JAV prezidentui F.D. Ruzveltu su Didžiosios Britanijos ministru pirmininku V. Čerčiliu karo laive, Atlanto vandenyne. /.../

Arnoldas Beichmanas mus apginkluoja konkrečiais Atlanto Chartos teiginiais, jog sovietai yra įsipareigojė ne tik pripažinti Lietuvos nepriklausomybę, bet ir nenaudoti prieš ją jokios blokados. /.../

Pasirodo, praėjus vos trims mėnesiams po Hitlerio atsigrėžimo prieš savo sajungininką Staliną, 1941 m. rugpjūčio 24 d. sovietai formaliai parciškė pasisaką už Atlanto Chartą. Nors turėjau miglotą supratimą, jog sovietai kokiui nors būdu buvo įsipareigojė Atlanto Chartos idėjoms, ligi šiol nejaučiau reikalo ieškoti tam patvirtinimo, nes sovietams jokie teisėtumai iš tikrųjų negalioja. Tačiau šiandien, kai Lietuvos laisvės klausimas gal daugiau priklauso nuo Vakarų pasaulio opinijos negu nuo Kremliaus "sažiningumo", Atlanto Charta gali būti stiprus ginklas laisvajame pasaulyje, jei turėsime apie ją tikslesnių duomenų.

Nenuostabu, kad nei Rytai, nei Vakarai, kuriuos Charta irgi įpareigoja, Lietuvos byloje nenori ne tik kalbėti, bet ir girdėti apie Atlanto Chartą. Chartoje esama net

aštuonių konkretių pareiškimų. Sovietai sako, kad "nesickia jokio plėtimosi – nei teritorinio, nei kitokio. Jie nenori matyti jokių teritorinių pakeitimų, kurie nesutinka su laisvai pareikštais tautų norais". "Tad ką Raudonoji armija daro Baltijos kraštose?" – klausia A. Beichmanas.

Trečias paragrafas skamba taip: "Jie [pasirašiusieji] gerbia visų tautų teisę pasirinkti valstybės valdymo formą ir jie nori matyti atkurtas suverenias teises ir savivaldžiems, iš kurių tai buvo jėga atimta". Autorius ir vėl klausia: "Tad ką pagaliau daro Raudonoji armija Baltijos kraštose?" Jis mano, jog sovietų ambasada turėtų pasiaskinti dėl Atlanto Chartos įsipareigojimų laužymo. Keturtais Chartos punktas yra ypač aktualus. Jame sakoma, jog signatarai "stengsis laikytis egzistuojančių įsipareigojimų, gerinti galimybės visu valstybių: didžiųjų ir mažųjų, nugalėtojų ar nugalėtųjų, prekiavimis lygiomis sąlygomis pasaulyje ir naudotis žaliavomis, kurios yra reikalingos jų ekonominei gerovei."

Pagal Atlanto Chartą Vakarai yra įsiparcigoję "kištis į vidaus reikalus", kai tai liečia Baltijos kraštus. Sovietų sąjunga yra įsipareigojusi nesiskišti į Baltijos kraštų viadus reikalus. Chartos pareiškimus formaliai patvirtino ir jiems įsipareigojo dar ir šios valstybės: Australija, Belgija, Kanada, Čekoslovakija, Graikija, Liuksemburgas, Olandija, Naujoji Zelandija, Norvegija ir Lenkija. Vieni jų buvo okupuoti nacių, kiti sovietų.

A. Beichmanas primena, jog 1988 m. gruodžio 7 d. savo kalboje Jungtinių Tautų susirinkime M. Gorbačiovą iškilmingai panaudojo lotynišką posakį: "Pacta sunt servanda" – "Sutarčių turi būti laikomasi." Arnoldas Beichmanas ta mintimi ir baigia savo straipsnį: "Teisingai, p. Gorbačiovai! – "Pacta sunt servanda." Tai galioja ir Atlanto Chartai. Baltijos valstybės yra gera vieta tai pradėti. O laikas – dabar."

Tuo baigiau aną straipsnį. Dabar, atsiliepiant į Maskvos kvietimą dalyvauti gegužės 9-osios iškilmėse, pravartu ir Maskvai, ir Vakarams, ypač ES Parlamentui, priminti pasirašiusių pasižadėjimus. Tikėtina, kad apie tai skaitytojai primins už Lietuvos Respublikos užsienio politiką atsakingiems pareigūnams ir atstovams ES biurokratijoje.

Faktai ir dokumentai kalba kitaip

(atkelta iš 2 psl.)

Juridiniai faktai byloja vienareikšmiškai – plk. ltn. A. Navaitis savo straipsnyje prasimanymu nepaskelbė.

J. Užurka reikalauja paneigtis plk. ltn. A. Navaičio teiginjį – "drėsta imtis partizanų kaltintojo vaidmens ir net teisėjo vaidmens." Straipsnio autorius neišgalvojo, o tik patvirtino seniai skelbiamas žinias apie J. Užurkos siekį kaltinti laisvės kovotojus. Pateikiame keletą pavyzdžių.

Grupė LAKS narių – plk. S. Balčiūnas, plk. ltn. S. Martinėnas, plk. ltn. A. Navaitis, mjr. A. Bernadišius, mjr. M. Stankevičius, kpt. V. Misnevicius, ats. vyr. ltn. V. Zabielskas, vyr. ltn. G. Ruzgys "Lietuvos aido" Nr. 144, 2000-07-17, paskelbė pareiškimą "Įtarinėjimams nepritariame", kuriame rašo: "Nustebino tai, kad karininkas, nebuvęs tremtyje, nežinantis, kas yra sovietų genocidinė okupacija, émési KGB vaidmens, ieškodamas "teisybės", nepagrįstai įtarinėdamas išdavyste ir kolaboravimu sovietams žinomus garbingus žmones. Tai Lietuvos atsargos karininkų sąjungos pirmininkas ats. plk. ltn. J. Užurka.

Pradžioje jis mėgino spaudoje apkaltinti krašto apsaugos viceministrą Edmundą Simanaitį. Sulaukęs visuomenės nepritarimo, kreipėsi į prokuratūrą.

Tada rašė laiškus aukštesniems pareigūnams, šmeižė laisvės kovų dalyvius: dim. plk. ltn. J. Petrašką, A. Petrusiūčių, dim. kpt. J. Čeponį, šaulių sąjungos vadą J. Gečią ir kt.

J. Užurka neturi teisės kaltinti šiuos žmones, nes nežino ką jie išgyveno tremties ir sovietų okupacijos metais. Be to, ne J. Užurkos reikalas tirti šių asmenų biografiją.

Lietuvos kariuomenės vadasis brg. gen. J. Kronkaitis laiške LAKS centro valdybai įspėja J. Užurką liautis nepagrįstai įtarinėti išdavyste ir kolaboravimui garbingus ir nusipelniusius tautai asmenis.

Mes nepritariame J. Užurkos negarbingam elgesiui ir siūlome jam atsiaprūsti įžeistų žmonių per spaudą ir taip grąžinti Lietuvos karininko garbę ir orumą."

"Pil. J. Užurka neturi nei juridinės galios, nei moralinės teisės nagrinėti partizanų bylas. /.../ Tačiau teisingumo institucijų negali pakeisti nei LAKS, nei kokia kita asmenų grupė, veikianti kaip persirkštijęs rajkomas, o tuo la-

biamu genocido nusikaltimais susitiršę asmuo", – rašo dim. kpt. J. Čeponis, LLKS tarybos pirmininkas ("Tremtinys" Nr. 34, 2000-09-14).

Paaškiname J. Užurkos reikalavimą paneigtį kitą teiginį: "Is LAKS vadovo posto ir iš šios organizacijos jis buvo pašalintas."

Destruktyvi LAKS pirmininko J. Užurkos veikla kėlė daug nerimo ne tik atsargos karininkams, bet ir KAM vadovybei.

Dim. plk. Cirilis Norkus ("Tremtinys" Nr. 41–41a, 2000-11-09) rašė: "Man daug abcjonų kelia LAKS leidžiamame žurnale "Kardas" ir kituose leidiniuose spausdinami straipsniai, nukreipti prieš Krašto apsaugos vadovybę, vykdomą kariuomenės reformą, apginklavimą, priimamus sprendimus. /.../ Lygiai taip pat nesibaigiantys Lietuvos karių savanorių – partizanų puldinėjimai bei įzeidinėjimai nestiprino Lietuvos visuomeninių organizacijų bendaravimo ir neugdo tarpusavio pasitikėjimo. Dabartinė LAKS vadovybės vykdoma politika didina prarą tarp kariuomenės ir atsargos karininkų, neskatina patriotizmo, galutinai griauna karininkų bendaravimo galimybes. Tokiai LAKS pirmininko J. Užurkos veiklai nepraturi. /.../ Kita vertus, LAKS neturi jokių įgaliojimų vykdysti prokuratūros ar teisėjų funkciją. /.../ LAKS turi būti Lietuvos kariuomenės rėmėja, o ne teisėja. /.../ Siūlau: baigti vieną KAM darbuotojų ir LLKS narių kaltinimą /.../; gricžtai laikytis karininko etikos normų ir saugoti karininko garbę. Vieša nepagrūsta kariuomenės vado ar jo veiksmų kritika nesuderinama su karininko etika ir garbe."

Štai ištrauka iš kariuomenės vado gen. mjr. Jono Kronkaitės brigadiero LAKS vadovybei, 2000-04-17: "Ats. plk. ltn. J. Užurka daugelį laisvės kovų dalyvių (dim. plk. ltn. J. Petrašką, E. Simanaitį ir kt.) nepagrūstai įtarinėja išdavyste ir kolaboravimui su sovietais. O kitus (A. Petrusiūčių, dim. kpt. J. Čeponį, plk. J. Gečią ir kt.) paprasčiausiai šmeižia. Tokie jo veiksmai nesuderinami su karininko garbe ir karininko etikos kodeksu, daro gėdą ne tik Lietuvos atsargos karininkų sąjungai, bet ir Lietuvos kariuomenėi. Siūlau dar kartą peržiūrėti ir išanalizuoti ats. plk. ltn. Jono Užurkos veiklą ir vieną kartą nutraukti laisvės kovų dailyvių kiršinimą ir šmeižimą,

išspręsti klausimą dėl jo atitinkimo LAKS pirmininko pareigoms" ("Tremtinys" Nr. 22-22a, 2000-06-08).

LAKS centro valdyba paskelbė "Lietuvos aido" Nr. 33, 2001-02-09, pareiskimą, kuriame rašoma: "LAKS centro valdyba tvirtai laikosi nuostatos, kad jokios alternatyvios gynybinės politikos Lietuvos nacionalinio saugumo pagrindams néra ir negali būti. Jie gali būti keičiamai tik Konstitucijos ir įstatymų nustatyta tvarka. Neatsakinčiai žmonių bandymai krašto apsaugos principus grąžinti į diskusijų lygį, nieko, išskyrus žalą šalies saugumui, duoti negali. Centro valdyba 2001-01-28 posėdyje pareiškė nepasitikėjimą pirmininkui J. Užurka ir nusprendė 2001 m. kovo 3 d. sušaukti neeilinę LAKS konferenciją. Kviečiame LAKS skyrius, sąjungos narius vieningai palikyti centro valdybos daugumas sprendimą laikytis vienigos integracijos į NATO gynybinės politikos, nusiūsti į konferenciją šią poziciją remiančius atstovus."

LAKS konferencija įvyko 2001 m. balandžio 28 d. Kaune. Rezoliucijoje dėl LAKS pirmininko perrinkimo rašoma: "LAKS pirmininkui J. Užurkai užbaigus LAKS statuto nustatyta kadenciją ir pareiškus norą nebekelti savo kandidatūros antrai kadencijai, pasiūlius į LAKS pirmininko postą S. Knežį, konferencija balsų dauguma išrinko LAKS pirmininku S. Knežį." Tai išrašas iš LAKS CV 2001-05-16 protokolo, kurį pasiraše LAKS CV sekretorius P. Maštavičius.

Straipsnio autorius A. Navaitis savo pastaboję prie minėtos rezoliucijos rašo, kad tai "falsifikatas, nes J. Užurka LAKS pirmininku išrinktas 1998-11-28 trejiems metams. Kadencija baigiasi 2001-11-28." Taigi iki kadencijos pabaigos dar buvo likę geras pusmetis. Be to, 2001-04-28 CV posėdyje išrinktas CV sekretorių ats. plk. ltn. A. Jurkevičius. Dokumentas A. Navaičiui kelia įtarimą todėl, kad 2000 m. spalio 17 d. miręs dim. plk. ltn. Petras Maštavičius pasirašo minėtą rezoliuciją praėjus pusmečiui po savo mirties, būtent 2001 m. gegužės 16 d.

Redakcija nesiima komentuoti šių faktų, lygiai taip pat vertinti kriminalinių nusikaltimų sunkumo. Tai teisingumo institucijų ir LAKS prerogatyva.

Redakcija

(atkelta iš 1 psl.)

Ta pradėta kova paskui tesis beveik dešimtmetį, pareikalaus dešimčių tūkstančių aukų. Alfonsas Arlauskas ir 16 kovos draugų pirmieji didvyriškai žuvo nelygioje kovojo.

Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. vadui Alfonsui Arlauskui prieš savaitę buvo suėjė tik 20 metų (gimės 1925 m. vasario 19 d.). Jį, kaip kovotoją, išugdė gyvenimas laisvoje Lietuvoje, patriotiškai nusiteikusi šeima ir laikas, staiga pareikalavęs apsispręsti – kovoti ar tyliai kęsti priespaudą? Bet tyliai, ramiai gyventi jis nemokėjo – iš prigimties buvo karšto būdo, mėgo veikti, siekti, nepasiduoti. Vaikystė ir paauglystė netruko prabėgti gražioje tėvų sodyboje, Pagirių kaimo gale, kur prieš kelis dešimtmiečius jo senelis, pavargęs Amerikoje, anglies šachtose, grįžęs nusipirko kelmynę, vėliau – dar keliis hektarais geresnės žemės (iš viso turėjo 14 hektarų). Tėvai – labai darbštūs, sumanūs ūkininkai Kostantas Arlauskas ir Konstancija Dagilytė-Arlauskienė – išpuoselejo visą ūkį, vokiečių laikais pastatė naują trobą, raudonų plėtyt tvartą, stogą uždengė čerpėmis – ir jų sodyba tarp dviejų miškių, ant pakilumos, atrodė pasigérētinai, ypač nuo geležinkelio pusės.

Rusams mes netarnausim

Bet laikas – kruvinas laikas Lietuvai – viską keitė, laužė, naikino. Atėjo keturiadasimtieji. Karas. Okupacijos. Ir septyniolikmetis Alfonsas į rankas paėmė ginklą – pasinaudojės dviem metais vyresnio brolio dokumentais, 1942 m. tapo gelčininklio policininku, kovėsi su sovietų partizanais. Bet Hitlerio armija Rytuose ėmė pralaimėti, ir 1944 m. vasarą frontas vėl ropojo per Lietuvą, stabtėlo pajūry. Prasidėjo jaunu vyrų mobilizacija į sovietų armiją. "Rusams mes netarnausim!" – pasakė Alfonsas ir dešimtys Digrių, Jonučių, Stanaičių, Tvarkiškių, Pažerų, Ilgakiemio ir kitų kaimų vyrų. Kas namuose, miškeliuose slėpėsi, kas bėgo į Kazlų Rūdos, Grabavos miškus, jungėsi į partizanų būrius.

Alfonsas iškart dar manė įsidarbinti Kaune, bet bolševikėlių buvo atpažintas, kaip buvęs policininkas, tad ēmė slapstytis, rinkti ginklus. Juos nešdavosi ne tik krepšyje, bet ir dėvimuose didesniuose negu reikia drabužiuose. Namuose turėjo du "mauzerius". Rudenį per kratą jų nerado, nes močiutė ir

mama spėjo susikišti į užantį. Alfonsas išsikasė nedidelės slėptuvės po maniežu ir miškelyje, už klojimo. Tėvai sunerimė nežinojo, ko griebtis. "Vaikeli, pražūsi pats ir mus visus pražudysi," – vis kartojo motina. Tėvui patiko sūnaus įkarštis, bet gąsdino mintis – kas bus?

Grėsmės kupinas laikas

Sūnus, norėdamas įtikinti tėvus savo pasiryžimu kovoti, vieną rugsėjo naktį atsivedė du pogrindžio vadus – Lietuvos kariuomenės uniformomis vilkinčius karininkus, jaunus, šaunius, ginkluotus vokiškais automatais. Tie uždraudė namuose laikyti ginklus, liepė užpliti slėptuvę, kvietė draugus, pažistamus eiti į mišką. Pas kaimynus Nickų ir Jankauską iškausė bunkerius. Susitikdavo su Pažerų, Pabartupio, Digrių, Tvarkiškių ir kitų kaimų partizanais, Kazlų Rūdos miškų eiguliais, gyventojais, ieškojantim vjetvę slėptuvėms.

Grėsmės kupinas laikas ir jaunuolius paverčia tikrais vyrais kovotojais. Iš išorės Alfonsas neatrodė didus: šviesiaplaukis, mėlynomis akimis, vidutinio ūgio, bet buvo ryžtingas, sugebėjo kitus patraukti, uždegti, įtikinti, vesti. Visi suprato, matė, jautė – Alfonsui svarbiau už viską – Lietuvos laisvę, kova prieš okupantą, ir niekas jonas nesustabdy.

Namiškiai gyveno tarsi ant minos, vis laukė, tikėjosi – gal ji nesprogs... Bet tai nuo jų jau nepriklausė. Per 1944 m. Kūčias Vetrovo divizijos būriai vienu metu visoje Lietuvos klastingai pradėjo savo budelišką darbą – iš pasalų puolė visus įtariamuosius, besislapstančiuosius nuo karo tarnybos, duoklių, bespriešinančiuosius.

Arlauskynėje, kaip ir visoje Lietuvoje, tą gražų žemos sekmadienį ruošesi Kūčioms, į kurias Alfonsas atsives ir keliis partizanus. Motina, duktė ir močiutė nuo ryto triūs išsijuosusios, gryčia kvepėjo kėpsniais, skanumynais. Popietę jau visa šeima buvo susirinkusi, iš Vilniaus sugrįžo Antanas. Alfonsas su vyrais pasirodys tik gerokai sutemus.

Paraudonavusi padangė

Bet pirma užgriuva neprasyti svečiai – iš abiejų miškelių sodybą užplūdo didelis būrys enkavėdistų, kuriuos vedė tas pats kapitonas, kaip ir rudenį per kratą, piktas, aršus, nesukalbamas juodaveidis gruzinas. Operacijos vadasis – pulkininkas aukšta si-

dabrine papacha ant galvos – tik vaikščiojo, žiūrinėjo, kažka jasakydavo kapitonui. Kaireivai gryčioje, klojime, tvartuose viską išvertė, išbadė, iššniukštinėjo – ginklų nėra, bunkerio nėra, mašinėlės, laikraštelių, siustuvo néra, tik kalnai valgių, gėrimų, kitokio gero.

Jau betemstant į kiemą įriedėjo du sunkvežimiai, iš vieno kyšojo susodintų vyru galvos. Į kitą netrukus įsakė lipti Arlauskams. Tik senają močiutę paliko. Tačiau mašinos pajudėti iš kiemo nespėjo: iš sodo, kur partizanai buvo atšliaužę iki avilių ir įsikasė į sniegą, trenkė smarkios šūvių papliūpos. Kapitonas spėjo parkristi ant žemės, o pulkininką kulkos nukirto kiemo pakrašty, prie užpusytos plytgalių krūvos. Šalia mašinos sukniubo du kareiviai. Kiti vyniodamiesi kaip gyvatės nušliaužė į mūrinį tvartą. Kapitonas nurėplijo už klojimo, kur partizanų nebuvovo, ir į dangų ēmė leisti raudonas raketas. Iš sunkvežimių iššokę suimtieji leido si bėgti.

Šaudymas ilgai nesiliovė. Marijampolės plentu iš Garliavos atkaukė pilna mašina kareiviai, o nuo Lekecko dvaro artėjo frontininkų grandinė. Partizanai pasitraukė. Kaireivai iš klojimo į trobą, į tvartus princė glėbius šiaudų ir padegė... Alfonsas iš tol, iš Pagirių miškelio palaukės, matė, kaip užsiliepsnojo baisus laužas, paraudonavo padangę. Alfonsui gimtaišiai namais tapo miškas. Namiškiai liko gyvi, slapstėsi kaime, paskui – Kaune. Susitikimo su jais victa – Šv. Gertrūdos bažnyčia. O brolis Antanas atėjo pas jį į mišką.

Geležinis Vilkas

1944 m. gruodžio 26 d. pas Krušinskų įvyko pasitarimas, kuriame numatyta apjungti visus būrelius ir įsteigti bendrą vadovybę. 1945 m. sausio 8 d. netoli Pažerų, pas Kalašinską, susirinko nemažas būrelis aktyvių, ginkluotų ir priešiskai okupantui nusiteikusiu vyrų. Būrio vadu buvo išrinktas Alfonsas Arlauskas, buvęs policijos leitenantas. Į šį postą labai stengėsi būti išrinktas leitenantas Justinas Samuolis. Neišrinktas vadu, jis pasiliko dirbti štabe.

Alfonsas Arlauskas pasirinko Geležinio Vilko slapyvardį, jungtinis būrys pavadinamas Geležinio Vilko rinktine.

Buvo sudarytas štabas, žvalgybos skyrius, paskirti būrių vadai. Žvalgybos skyriui vadovauti buvo paskirtas desantininkas Jonas Čižeika, baigęs specialią žvalgybos

mokyklą. Pijus Krušinskas buvo paskirtas į žvalgybos grupę.

Stasė Stulginskaitė, jaunasis Palukaičio sūnus Gediminas tapo ryšininkais. Visi davė priesaiką. Reikėjo gyventojus ginti nuo trėmimo, sovietų kareivių smurto, įkovą pakelti visą Lietuvą. Dabar, kai į Geležinio Vilko gretas susirinko 1650 kovotojų, vadovauti darėsi sunkiau, reikėjo visus apginkluoti, išmoxyti kovos būdų, slėptis, apsirūpinti maistu, sujungti išsimėčiusius būrius, įrengti miškuose keliais stovyklas, saugiai peržiemioti, skleisti antisovietinę literatūrą ir t.t. Su Alfonsu buvo Stasys Jakštė, Jurgis Brazaitis, Alfonsas Mackevičius, Povilas Pečiulaitis, Aloyzas Rinkevičius, Ksaveras Gyllys, trys broliai Kalauskai, du broliai Sliessraičiai ir kiti. Per savaitę kitą jie įkūrė štabo būstinę pas Krušinskus, įrengė stovyklas Rievutėse ir Žiemelyje. Vadovas galvojo ir apie platesnius kovos veiksmus – užimti Kauną, išvaduoti iš kalėjimo ir saugumo suimtuosius, atakuoti Garliavos, Veiverių, Kačerginės stribynus. J. Palukaitis bei J. Samuolis prieštaravo – beprasmis stoti į atvirą mūšį, reikia tausoti jėgas, įvesti kariškų drausmę, stiprinti sargybą, pradeti takinius mokymus ir t.t.

Vasarį 12 d. A. Arlausko rinktinės vyrai susirėmimė prie Šniūrklio – nukovė keletą sovietų. Sunerimės vadovas Vilkas, ypač po to, kai iš užduoties jau savaitę negrižo brolis Antanas, o partizanai suėmė bešnipinėjantį Artūrą, trečdalį kovotojų perkélé į Žiemelyje. Pelkėje, ant kalvos, ties Krušinskais, iš nuleistų eglių buvo pastatytos žemėnės, štabui – namelis.

Kautynės

Vasarį 26-osios rytą Žiemeklio stovykloje vadovas Vilkas priėmė iš kaimyninio būrio atėjusį kovotoją V. Balsi-Uosį tartis dėl susijungimo. Tačiau nesuspėjo. Priešas, susekės jų stovyklą, atidengė pragaištingą ugnį. Puolantių buvo per 300. "Kautynės" buvo kietos ir ilgos. Jose žuvo pats būrio vadovas Arlauskas, buvęs policijos leitenantas. Į šį postą labai stengėsi būti išrinktas leitenantas Justinas Samuolis. Neišrinktas vadu, jis pasiliko dirbti štabe.

Alfonsas Arlauskas pasirinko Geležinio Vilko slapyvardį, jungtinis būrys pavadinamas Geležinio Vilko rinktine.

Buvo sudarytas štabas, žvalgybos skyrius, paskirti būrių vadai. Žvalgybos skyriui vadovauti buvo paskirtas desantininkas Jonas Čižeika, baigęs specialią žvalgybos

Seredinskas, Jurgis Juožbalis iš Pažerų, Valentinas Blockis iš Girininkų II, Vincas Vaitkūnas iš Tarpiškių, Juozas Laukaitis, Viktoras Liktoraitis, Petras Morkūnas iš Kluoniškių, Julius Vilimas, Kazimieras Lenkus iš Jankų, Kazys Lapinskas iš Veiverių, Juozas Pažerė iš Padrečių, Kęstas Skatikas iš Vilkaviškio ir Vikas – vokiečių kariuvis. Dviejų kūnus rado tik nutirpus sniegui. Visus palaidojo eigulio Juozo Laurinavičiaus apeigoje.

Atminimas

Būrio vadovas Alfonsas Arlauskas po mūšio buvo palaidotas atskirai. Jo kapą žinojo eigulys ir dar vienas kitas žmogus. Pasibaigus represijoms, šeštojo dešimtmecio pradžioje, Alfonso tévai, sugrįžę į nusiaubtą téviškę, apsigyveno mūrinio tvarto nudegiame rytiniame gale. Jiems buvo labai skaudu – neteko abiejų sūnų: vieną žuvo kaip didvyris, kitas – Antanas, iš miško pasitraukęs vasario viduryje, pratūnojo bunkeryje, Kampiškiuose, pas Joną Furmonavičių, o pasibaigus karui, po gegužės mėnesio amnestijos, pasidavė sovietų valdžiai, išdavė nemažai žmonių.

Tėvai pasiryžo sūnų Alfonsą perlaidoti Jonučių kapinėse. Vienkinkiu vežimaičiu nuvažiavę į Žiemeklio mišką išsikasė sūnaus palaukus, suvyniojo į drobulę, parsiše žamuo. Sudėję kaulelius į karstelį, nuvažiavo į Garliavą, įsuko zakristijono Ivanausko kieman. Namų mansardoje gyveno ilgametis klebonas Leonas, senas šeimos draugas, visus pažinojės, laiminės, atjautės. Jis tamsoje nusilcido žemyn ir pašventino vežime po šiaudais paslėptą karstą. Pro miestelio stribyną pravažiavo niekieno nesustabdyti.

Alfonsą palaidojo šalia giminaičių Remeikių, kairėje pusėje.

Lietuvos genocido istorijos knygoje apie velionį – drąsus, ryžtingą kovotojų, Tėvynės patriotą, dvidešimtmeciją partizanų vadą – parašytą tik trys sakiniai. Juose visa, kas svarbiausia žmogaus gyvenime: "Arlauskas Alfonsas, gyv. Pagirių k., Kauno r., Tauro apyg. partizanų būrio vadovas "Vilkas". Žuvo 1945 02 26 Kazlų Rūdos miškuose. Buvo žmogaus policininkas."

Šiandien virš jo kapo – žydras, ramus, prasiblaivęs Tėvynės dangus. Virš visos Lietuvos – Laisvė. Išsispildė didžioji vado svajonė – laisvė iškovota, nors ir po pusimčio metų.

Antanas DAGILIS

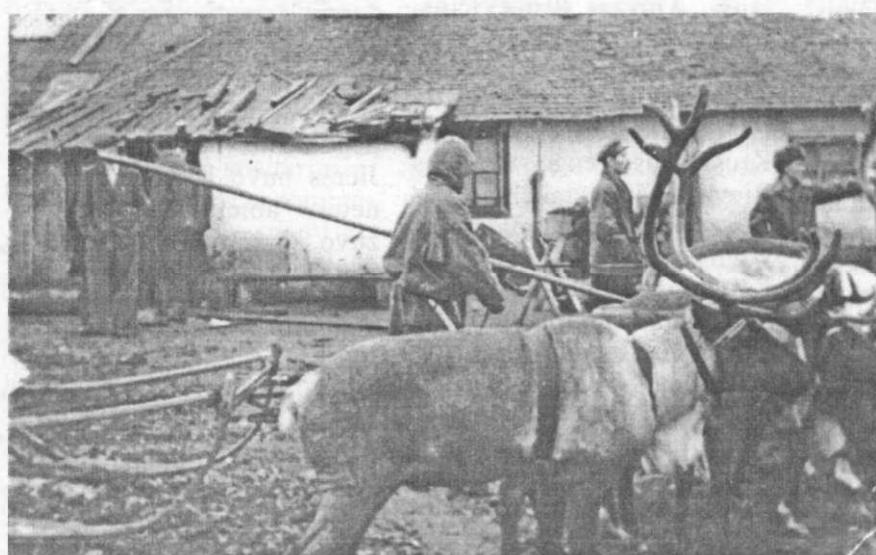
Išauginti laisvę mylintys vaikai

Ižymybių žinynuose, enciklopedijose vyrauja vyriškos biografijos. Tačiau nė vieno vyro nuopelno, jo atlikto žygardario nėra be moters – motinos, mylimosios, žmonos – indėlio. Niekas nenuginčys, kad išauginti gausią, dorą ir Tėvynę mylinčią šeimą yra vienas didžiausių žygardabių. O tai – moters nuopelnas.

Vasario 2 d. sukako 100 metų, kai gimė Magdelena Linionytė-Popierienė (1905–1977), kilusi iš Dambravukos k., Kvietkiškio valsč., Marijampolės aps., išauginusi 12 vaikų. Šeši jos sūnūs: Kazimieras, Bronius, Antanas,

Magdelena Linionytė-Popierienė

Vorkutoje

Andrius, Jonas ir Klemensas, buvo Lietuvos partizanai, kiti šeši vaikai ir jų tėtis – tremtiniai. Apie partizanišką Popierų šeimą nemažai rašyta laikraščiuose bei knygose apie rezistenciją.

Nukentėjo ir kitos Popierams artimos šeimos. Viktorija Popieraitytė tremtyje, Novaja Lialios gyvenvietėje, Šiaurės Urale, ištekėjo už tremtinio Juozzo Lukšio. Mato ir Marijos Lukšių šeimoje, gyv. Vidgirių k., Keturvalakių valsč., Skardupių parapijoje, augo šeši vaikai. Sūnus Juozas drauge su tėvais 1946 m. buvo ištremtas į Šiaurės Uralą. Ten senasis Matas Lukšys mirė nuo bado ir išsekimo. Keturi jo sūnūs buvo partizanai.

Antaną Lukšį, priklausiusi partizanų būriui, vadovaujamam Navicko, enkavėdėsi netikėtai užklupo besiūlanti Bielių sodyboje, Nemunaičių k., netoli Kalvarijos, ir paėmė nelaisvę. Atrodo, kad jis buvo išduotas. Antanas atsidūrė Norilsko. Buvo areštuoti ir kiti trys broliai: Viktoras, Vytautas ir Bro-

LPKTS Marijampolės sk. steigiamasis susirinkimas teatro kiemelyje. 1988 metai

nus. Drauge su kitais juos nuteisė už partizanų išpuolių Vidgirių kaime, kuriami jie nedalyvavo. Vytautą ir Viktorą išgabeno į Vorkutą, o Bronius atsidūrė Džezkagine.

Po ilgų tremties ir įkalinimo metų Lukšių šeimos narai vienas po kito sugrįžo į Lietuvą. Ir vėl atkreipė į save saugumiečių dėmesį. Antanas Lukšys remontavo Viduklės bažnyčią, kai ten klebonavo kun. A.Svarinskas. Taigi kilo "administracinių organų" įtarimų ir nemalonumų.

Vytautas Lukšys dabar gyvena Trakiskių k., netoli Kalvarijos. Deivoniškių k.,

(Kalvarijos sav.) jis pastatė koplytėlę, kur, kaip sakoma, nuo Napoleono laikų stovėjo kryžius. Dabar ta vieta virsta kryžių kalneliu – statomi paminklai gretimose apylinkėse žuvusiems partizanams.

Nesitaikstė su pavergimu ir jaunesnioji Lukšių karta. Viktorijos ir Juozo Lukšių sūnus Benas sovietmečiu pradėjo užrašinėti rezistencijos ir tremties faktus, rinko tremties ir lagerių poeziją, bendravo su tautosakos rinkėju Povilu Butkevičium (čekistų nužudytu). 1988 m. gegužės 22 d. organizavo didžiojo 1948 m. trėmimo metinių minėjimą prie Deivoniškių kryžiaus. Tuo metu panašūs minėjimai vyko ir kitose Lietuvos vietose. Deivoniškiuose dalyvavo ir kunigas Vaclovas Stakėnas, atstovaujantis komitetą tikinciuų teisėms ginčiui.

1988 m. B.Lukšys – LPKTS organizacijos komiteto narys Marijampolėje.

Delegacija nuėjo pas tuometinį Marijampolės miesto vykdomojo komiteto pirmyninką prašyti salės steigiamajam susirinkimui. Pirmininkas delegatų nepriėmė. Salė buvo užrakinta, dargi saugoma milicininko. Bet buvę politiniai kaliniai ir tremtiniai susirinko. Dar nemaloniauti, kas ištiko Lietuvos krikščionių demokratų partiją, kurios skyrių Marijampolėje įsteigiant (tiksliu – atkuriant) prisidėjo B.Lukšys.

Ne viskas vyko sklandžiai, bet apie tai Benas nenori kalbėti.

Aleksandras JAKUBONIS

LGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistento vardui gauti sąrašą

(Tėsinys)

Sigismundas (Zigmas) Jonynas (po mirties), partizanas, Alytaus aps. Simno valsč. Vilko būrys 1944–1945 m.

Janina Kaktienė-Muzikevičiūtė, ryšininkė, Varėnos aps. ir valsč. Gruodžio, Siaubo būriai 1944–1950 m.

Justina Joana Karaliūnenė-Krušinskaitė (po mirties), ryšininkė, Kauno aps. Zapyškio valsč. Tauro apyg. Katino būrys 1944–1947 m.

Afanasijus Kazanas (po mirties), sukilių dalyvis, Zarasai 1941 06 22–28.

Anicetas Kecorius (po mirties), partizanas, Utenos aps. ir valsč. Gedimino būrys 1944 08–1944 09.

Vincas Kijauskas (po mirties), sukilių dalyvis, Vilkaviškio aps. Pajevonio valsč. 1941 06 22–28.

Ignatas (Ignotas) Klišys (po mirties), sukilių dalyvis, Rokiškio aps. Juodupės valsč. 1941 06 22–28.

Ona Kliučiuvienė-Janušoniūtė, ryšininkė, Lazdijų aps. Sangrūdos valsč. Ožio, Tigro būriai 1944–1950 m.

Viktoras Klizas (po mirties), ryšininkas, Alytaus aps. ir valsč. 1944–1945 m.

Paulina Kondratavičienė-Klimavičiūtė, ryšininkė, Švenčionių aps. Saldutiškio valsč. 1944–1949 m.

Kostas (Konstantinas) Krušinskas (po mirties), rėmėjas, Kauno aps. Zapyškio valsč. Tauro apyg. Katino būrys 1944–1945 m.

Natalija Krušinskienė-Vizgirdaitė (po mirties), rėmėja, Kauno aps. Zapyškio valsč. Tauro apyg. Katino būrys 1944–1946 m.

Juzefa Lasauskienė-Bartasiūtė, ryšininkė, Varėnos aps. ir valsč. Merkio būrys 1944–1949 m.

Viktoras Ledas (po mirties), pogr. org. "Laisvės sakalai" narys, Šakių aps. Lekėčių valsč. 1946–1947 m.

Zigmas Lubas, ryšininkas, Varėnos aps. ir valsč. Merkio būrys 1944–1950 m.

Alfonsas Masevičius (po mirties), pasipr. akcijų dalyvis, Anykščiai 1940–1941 m.

Henrikas Maškė (po mirties), šaulys, Tauragė 1940–1941 m.

Adelė Mažukaitienė-Janušionytė, ryšininkė, Lazdijų aps. Sangrūdos valsč. 1945–1948 m.

Liudvika (Liuda) Minskienė-Masytė (po mirties), ryšininkė, Anykščių aps. Troš-

kūnų valsč. Algimanto apyg. 1948–1949 m.

Bronislovas Mirončikas, ryšininkas, Radviliškio aps. ir valsč. Maironio rinkt. Vytauto būrys 1948–1954 m.

Juozas Naujūnas, pogr. org. "Dzūkijos patriotai" narys, Varėnos r. 1951–1952 m.

Feliksas Narbutas (po mirties), ryšininkas, Raseinių aps. Viduklės valsč. Žaibo būrys 1945–1949 m.

Pranciškus Norbutas, ryšininkas, Šiaulių aps. Pakruojo valsč. Prisikėlimo apyg. Žalioji rinktinė, Virpštos, Tarzano, Vilko būriai 1948–1952 m.

Simonas Narbutas, pogr. org. "Lietuvos išlaisvinimo komitetas" narys, Joniškis 1943–1946 m.

Vytautas Nenartavičius, pogr. org. "Jaunieji Lietuvos laisvės kovotojai" narys, Prienų aps. Jiezno valsč. 1945–1949 m.

Antanas Paciukonis, ryšininkas, Lazdijų aps. ir valsč. Dainavos apyg. Šarūno rinkt. G.Urmanavičiaus būrys 1950–1952 m.

Stanislava Padgurskienė-Vasiulytė, ryšininkė, Švenčionių aps. Ignalinos valsč. Romelio, Putino būriai 1945–1952 m.

Ona Padimanskienė-Jušinskaitė, ryšininkė, Alytaus aps. ir valsč. Dainavos apyg. Šarūno rinkt. Minidaugo, Varno būriai 1944–1949 m.

Ona Paldavičienė-Biliutė, ryšininkė, Raseinių aps. Viduklės valsč. Birutės rinkt. Žaibo, Antanaičio būriai 1944–1951 m.

Karolina Emilija Pečiulienė-Kareckaitė, ryšininkė, Širvintų aps. ir valsč. Didžiosios Kovos apyg. Ereliai, Vytauto būriai 1945–1951 m.

Domicelė Petraitienė-Naudžiūtė, ryšininkė, Marijampolės aps. Kazlų Rūdos valsč. Tauro apyg. Dariaus ir Girėno tévonija 1945–1950 m.

Vytautas Petruskas-Petrėnas (po mirties), šaulys, Tauragės aps. Šilalės valsč. 1940–1941 m.

Stanislovas (Stasys) Pilibavičius (po mirties), rėmėjas, Kretingos aps. Salantų valsč. Tigro, Prutonio, Buganto būriai 1948–1949 m.

(Bus daugiau)

Atsiliepimus apie šiuos kandidatus siūskite adresu: **LGRTC pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.**

2005 m. kovo 3 d.

TREMINTINYS

Nr. 9 (642)

7

Tragedija Manoje

Krasnojarsko krašte, Mansko rajone, Bolšoj Unguto gyvenvietėje, buvo miško pramonės ūkis. Iš viso Bolšoj Ungute gyveno 65 lie-tuviai šeimos, Malyj Ungute, už 5 km, šiek tiek mažiau. Mana žemyn irgi gyveno ne-mažai lietuvių. Bolšoj Ungutas įsikūrės ant Manos upės kranto. Mana – gili, srauni, vandeningu upė su staigais posūkiams tarp Sajanų kalnų, prieš Krasnojarską įtekanti į Jenisejį. Šlaitai statūs, jų aukštis siekia 20–50 m. Kai kur krantai žemi, apaugę pie-vomis.

Aplink gyvenvietę miškai iškirsti ar dar jauni. Darbas vyksta už 10–15 km nuo gyvenvietės. Nuo upės iki miško darbų punkto nutiestas lentkelis, panašus į geležinkelį: kraštai iš storų lento, sudėtū ant pabėgių, kad galėtų pravažiuoti mašinos. Pjaunamas miškas tvarkomas vadina-majame aukštutiniame sandėlyje. Ant Manos kranto mediena priimama žemutiniame sandėlyje: čia sukravami atvežti rastai. Paruošta

mediena išplukdoma tik pa-vasarį, gegužės mėnesį, kada nutirpsta ledas. Žiemą, kai upė užšalą, rastai ledu gabe-nami į kitą krantą.

Gegužės pradžioje išplau-kus ledams medieną pradeda-ma ridenti į vandenį. Apie 1955–1957 m. imta naudoti “gerves” rastams į upę krauti. 1957 m. gegužę buvo dir-bama priešingame negu gyvenvietė krante. Į darbą ir iš jo žmones keldavo per upę. Nenorintys laukti, irdavosi valtimis, kad greičiau pasiek-tų namus. Taip vieną pavaka-re valtimi per Maną yrësi Viktoras Čepla, Vytautas Sužiedėlis ir vienas vietinis rusas. Iplaukus į Manos vidurį, sro-vė pradėjo valtį nešti. Valtis atsimušė į “gervės” lyną. Vyrai įsikibo į lyną, tik Vytautas Sužiedėlis pateko po lynu. Laikytis jam padėjo Viktoras Čepla. “Gervė” buvo sustab-dyta. Nuo kranto atplaukė valtis, vietinį rusą įsikélé, o abu lietuvius paliko sakyda-mi, kad negali paminti. Jaunas “gervės” motoristas atleido lynus ir Viktoras su Vytautu

paniro į vandenį. Subėgo daugiau žmonių, pradėjo “gerve” sukti lynus. Išvilko į krantą Viktorą Čeplą – be są-monės, ant lyno besilaikantį, per pilvą sulenkta vandens srovės. Vytauto Sužiedėlio nebuvo. Vietiniai medikai Viktorą Čeplą atgaivino ir iš-vežė į ligoninę.

Vytauto Sužiedėlio paieš-kos tęsėsi tris dienas. Vytau-to kūnas rastas už 6 km, tarp pakrantės krūmokšnių, sun-kiai atpažįstamas. Sužiedėlių šeima – tėvai, du broliai ir dvi seserys, gyveno gyvenvietės pakraštyje.

Į Vytauto Sužiedėlio lai-dotutes susirinko lietuviai iš visų trijų gyvenviečių. Vytauto karstą į kapines neše 2,5 km. Kapą pašventino ku-nigas Marijonas Petkevičius. Profesjungos pirmininkas Žalėninas prie kapo duobės tarė atsisveikinimo žodį, ku-ris nuskambėjo tartum miško pramonės ūkio vadovybės pasiteisinimas. Tie žodžiai liko be atgarsio. Tai buvo pirmoji tyli lietuvių demonstra-cija. Tą jautė kiekvienas, da-lyvavęs laidotuvėse.

Kamilius VILKICKAS

Užjaučiame

Mirus ilgamečiui LPKTS Alytaus skyriaus pirmininkui

Stanislovui

KIZELAVIČIUI, nuoširdžiai užjaučiame ve-lionio šeimą ir artimuosius.

LPKTS valdyba

Atsiliepkite

Ieškau Klemenso RAU-GALO, 1948 m. ištrento į Igarką. Jis buvo Miško pramonės kombinato slidinin-kas. Pridedu jo nuotrauką.

Ką nors apie jį žinančiuo-sius prašome pranešti Vy-tautui Mikšui, Užliedžių k., Kauno r. Tel. (8-37) 567266.

Skelbimai

Kovo mėn. 15 d. 11 val. LK Kauno įgulos karininkų ra-movėje įvyks LLKS Tauro apygardos ataskaitinis rinkimi-nis susirinkimas.

Kviečiame dalyvauti visus LLKS narius – karius savano-rius ir laisvės kovų dalyvius, gyvenančius Kaune ir Tauro apygardos teritorijoje.

Tauro apygardos taryba

Dėmesio!

Kovo 19 d. 11 val. (šeštadienį) LPKTS būstinių salė-je Kaune (Laisvės al. 39) – chorų vadovų pasitarimas dėl 2005 m. dainų šventės “Leiskit į Tėvynę”, kuri įvyks Alytuje, surengimo. Kviečiame dalyvauti.

Atsiliepkite

Gal kas nors galė-tų patikslinti, ar šioje nuotraukoje stovintis pirmas iš dešinės yra partizanas Valentas RIMŠELIS-Pakal-nis. Atpažinusieji ki-tus laisvės kovotojus, esančius nuotraukoje, parašykite Vandai Rimšelytei-Šeškie-nei, Tiesioji g. 23, Rimkai, Klaipėdos r.

Užsiprenumeruokite “Tremtinį”!

Prenumerata mėnesiui kainuoja 4,80 Lt, 3 mén. - 14,40 Lt, 6 mén. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas “Tremtinio” egzempliorius kainuoja 1,20 Lt. Indeksas – 0117.

Mūsų adresas: “Tremtinys”, Laisvės al. 39, LT 44309 Kaunas.

Nepamirškite užsiprenumeruoti savo laikraščio!

TREMINTINYS

SL 289

Laikinoji redaktorė - Aušra Šuopytė

Mūsų adresas: Laisvės al. 39, LT-44309 Kaunas, tel. 323204, faksas 323214, el.paštas: tremtinys@takas.lt

Spausdino AB "Aušros" spaustuvė, Vytauto pr. 25, Kaunas. Ofsetinė spauda 2 sp. lankai. Tiražas 4200. Užs. Nr. 266

Rankraščiai negražinami. Autoriaus nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

ILSÉKITĖS RAMYBĖJE

Jonas Vaišnoras
1928–2005

Gimė Sadžiūnų k., Alytaus aps., ūkininkų šeimoje. 1946 m. kartu su tėvais ištrentas į Irkutsko sr. 1954 m. sukūrė lietuvišką šeimą. 1959 m. su šeima grįžo į Lietuvą. Išaugino sūnų ir dvi dukteris. Paskutiniu metu su žmona gyveno Druskininkose. Buvo aktyvus LPKTS Druskininkų skyriaus narys.

Palaidotas Druskininkų Ratnyčios ka-pinėse.

LPKTS Druskininkų skyrius

Doma Gražytė-Kielienė
1925–2005

Gimė Panevėžio aps. Viešintų valsč. ūkininkų šeimoje, kurioje augo keturios seserys ir du broliai. Doma buvo jauniausia. Anksti neteko motinos. Antrosios sovietų okupacijos metu ji buvo partizanų rėmėja. 1949 m. Doma su dviem broliais buvo ištrenta į Sibi-rą – Irkutsko sr. Tulūno r. Dirbo kolūkyje. 1955 m. tragiskai žuvo brolis Povilas. 1956 m. grįžo į Lietuvą, į savo namus. Sukūrė šeimą, iš-augino sūnų. Buvo LPKTS Kauno sk. narė.

Palaidota Kauno r. Jonučių kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame vyra, sūnų šeimą, giminės ir artimuosius.

LPKTS Kauno skyrius

Jonas Kralikas
1936–2005

Gimė Stolaukio k., Pajevonio valsč., Vil-kaviškio aps., ūkininko šeimoje. 1944 m. šeimą vokiečiai išvėžė į Vokietiją. 1945 m. grįžo į Lietuvą, atsistatė dalį per karą sude-gusių pastatų ir apsigyveno savo namuose. Tačiau 1949 m. jų šeima vėl buvo ištrenta į Irkutsko sr. Alario r. Čia Jonas baigė septynias klasės, išmoko tekintojo specialybės. 1957 m. grįžo į Lietuvą. Apsigyveno téviš-kėje, bet tuometinės kolūkio valdžios buvo nepageidaujami, todėl 1960 m. persikėlė gyventi į Marijampolės r. Šeupės kolūkį. Dirbo tekintoju. 1974 m. baigė Daugų žemės ūkio mechanizacijos techni-kumą pradėjo dirbtį mechaniku Šeupės kolūkyje, vėliau dirbo ben-drovėje iki išėjimo į pensiją. Užaugino dvi dukteris ir sūnų.

Palaidotas Marijampolės Liudvinavo kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną, dukteris ir sūnų su šeimomis, artimuosius.

LPKTS Marijampolės skyrius

Stanislovas Bernotas
1930–2005

Gimė Daujočių k., Skaisgirio valsč., ūkininkų šeimoje, kurioje augo devyni vaikai. 1940 m. okupavus Lietuvą, Bernotų šeima buvo ištraukta į tremiamųjų sarašą. Stanislovui pavyko pasislėpti ir jis išvengė tremties. Tačiau ilgus metus buvo ieškomas ir perse-kiojamas. Sulaukęs Lietuvos Atgimimo iš-traukė į Sajūdžio, o vėliau – į LPKTS veiklą.

Palaidotas Šiauliųose, Ginkūnų kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame šeimą, giminės ir artimuosius.

LPKTS Kuršėnų filialas

Bronius Aukštuolis
1944–2005

Gimė Biržų r. Aukštuoliškio k. ūkininkų šeimoje. 1948 m. kartu su broliuku, motina ir seneliu buvo ištrentas į Irkutsko sr. Cеремчово r. Novostroikos gyvenvietę. Tėvas tuo metu buvo lageryje, nuteistas 20 metų. Sibire Bronius pradėjo lankytį pradinę mokyklą. Į Lietuvą grįžo 1957 m., apsigyveno pas giminės, nes namai téviškėje jau buvo nugriauti. Dirbo Biržų linų fabrike ir UAB “Astravas”. Sukūrė šeimą, išaugino sūnų ir dukterį.

Nuoširdžiai užjaučiame broli, sūnų, dukterį ir artimuosius.

LPKTS Biržų skyrius

Lit. redaktorė - Jolita Navickienė
Korektorė - Dalia Maciukevičienė
Tech. redaktorė - Vesta Milerienė

Kaina
1,20 Lt